

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2469

av Eva Lohman och Lars-Arne Staxäng (M)

Försäljning av inhemska spritprodukter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om försäljning av inhemska spritprodukter.

Motivering

Brännerier för spritprodukter problemet är att nuvarande bestämmelser hämmar den inhemska produktionen. Svenska produkter har inte samma villkor som utländska när det gäller tillgång till den viktiga egna närmarknaden. I praktiken diskrimineras närproducerade svenska drycker i förhållande till drycker från övriga EU och världen. Under förra mandatperioden diskuterades en ny alkohollag. Frågan om gårdsförsäljning hänvisades dock till en ny utredning.

Kravet på icke-diskriminering av utländska drycker medför att Systembolaget ger plats åt samma bråkdelen av svenska drycker som av utländska. Systembolaget gör allt för att undvika att anklagas för diskriminering, ty då kunde monopolställningen ifrågasättas. Den helt övervägande delen av svenskproducerade drycker kommer således inte in i Systembolagets sortiment. Systembolagets storskalighet innebär här ett annat hinder.

Systembolaget är ett monopol och en väldigt stor organisation. Den har många förtjänster, men också brister i sin relation till mindre inhemska alkoholproducenter. När utlovade tjänster inte har levererats är den enskilde näringsidkaren förhållandevis hjälplös. Genom lag är man bunden att leverera och försöka upprätthålla en god relation till Systembolaget. I samband med besök hos producenterna efterfrågas ofta möjligheten att få köpa produkten som nyss har provsmakats, men detta får inte producenten göra.

Lagring av alkohol tillståndsges av Skatteverket genom att myndigheten kräver en säkerhet om 10 procent av alkoholskatten. Skillnad görs härvidlag inte på försäljningsbar alkohol och sådant som ligger på fat för mognad. Produkter som måste lagras länge innebär därför en stor utgift för producenten innan en potentiell återbäring kan inbringas i form av försäljning.

I länder utan försäljningsmonopol, samt i Finland, kan producenter sälja direkt till sin hemmamarknad. Det är vanligt att mindre och medelstora producenter i de traditionella vinländerna säljer större delen av sin produktion direkt till besökare. Sådan gårdsförsäljning kräver ingen distribution eller fördyrande mellanled. Den blir därmed gynnsam för såväl producent som kund och är dessutom mer miljövänlig. Lokal, småskalig och mångfasetterad produktion vore omöjlig utan försäljningsmöjligheterna.

Producenterna borde ha rätt att få rimliga möjligheter till avsättning av sina produkter. Det skulle skapa nya arbetstillfällen och ökad avsättning för svensk odling, liksom för tillvaratagandet av svenskproducerade produkter. Det skulle även bidra till en ökad inhemsk turism.

Eva Lohman (M)

Lars-Arne Staxäng (M)